

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αθήνα

.....18-7-2003

Αριθ. Πρωτ. 2023/Γνωμ. 6

Προς

Το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών

Η κατά το άρθρο 5 του Ν. 2912/2001 Επιτροπή Διερεύνησης Ατυχημάτων και Ασφάλειας Πτήσεων, με το υπ' αριθ. 533/15.5.2003 έγγραφό της προς τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, εζήτησε την γνώμη αυτού επί θεμάτων σχετιζομένων με τα δικαιώματα του κατά το άρθρο 8 του ίδιου νόμου Προϊσταμένου (επικεφαλής) της ομάδος διερεύνησης του ατυχήματος ως προανακριτικού υπαλλήλου και τα τοιαύτα των παθόντων εξ αεροπορικού ατυχήματος προσώπων.

Επί των τεθέντων δια του ανωτέρω εγγράφου θεμάτων, η γνώμη μου είναι η ακόλουθη:

I. Η διάταξη που άρθρου 4 του Νόμου 2912/2001, εκδοθέντος εν όψει της ανάγκης προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της οδηγίας 94/56/ε.κ. του

Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την θέσπιση βασικών αρχών, διεπουσών την έρευνα των κατά τα άρθρα 2 και 3 του αυτού Νόμου οριζομένων, κατ'έννοια, «ατυχημάτων» και «σοβαρών συμβάντων», προβλέπει ως επιβαλλομένη την διερεύνηση παντός «ατύχηματος» και «σοβαρού συμβάντος» προς τον αποκλειστικό σκοπό της διακριβώσεως των αιτίων που επροκάλεσαν αυτά, και δεν αποσκοπεί στη διαπίστωση υπαιτιότητας και στον καταλογισμό ευθυνών ή αξιώσεων . Εξ'άλλου, η κατά την πρόβλεψη του άρθρου 5 του αυτού Νόμου συσταθείσα Επιτροπή Διερεύνησης Ατύχημάτων και Ασφάλειας πτήσεων υποβοηθείται στο έργο της από την συνιστωμένη κατά το άρθρο 6 του Νόμου αυτού «Μονάδα Μελετών και Διερεύνησης Αεροπορικών ατυχημάτων και Συμβάντων», η διαδικασία και το πεδίο ερευνών της οποίας ορίζονται υπό των άρθρων 7 και 8 του Νόμου αυτού, κατά δε το τελευταίο (άρθρο 8) ο οριζόμενος για κάθε ατύχημα επικεφαλής της «Ομάδας Διερεύνησης» και τα μέλη αυτής ενεργούν πράξεις ανακριτικού περιεχομένου, ως αυτές ορίζονται στο άρθρο 8, ο δε προϊστάμενος (επικεφαλής) της Ομάδος έχει, κατά την παρ. 3 του άρθρ. 8, κατά την διάρκεια των ερευνών αυτών «τα δικαιώματα ανακριτικών υπαλλήλων που προβλέπονται στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας», μετά δε

το πέρας αυτών συντάσσεται εις μέρους του ανωτέρω και υποβάλλεται αρμοδίως στον Πρόεδρο της επιτροπής πόρισμα διαβιβαζόμενο μετά του σχηματισθέντος φακέλλου στον αρμόδιο εισαγγελέα των πλημμελειοδικών (άρθρ. 14). Στο σημείο αυτό πρέπει να παρατηρηθεί ότι η παρ. 6 του άρθρ. 14 του Νόμου τούτου ορίζει ως επιβαλλομένη την διαβίβαση αντιγράφου του πορίσματος στον αρμόδιο εισαγγελέα μόνον στην περίπτωση που «λόγω του ατυχήματος έχει προκύψει θάνατος η βαρεία σωματική βλάβη μέλους του πληρώματος, επιβάτου ή τρίτου στο έδαφος» αλλά το τοιούτο μάλλον, εν όψει της βαρύτητος του εξ ατυχήματος αποτελέσματος αναφέρεται, δοθέντος ότι ο πρόεδρος της επιτροπής, ως «κρατικός λειτουργός αποκλειστικής απασχόλησης» (άρθρ. 5 παρ. 4 Νόμου) έχει την εκ του νόμου υποχρέωση (άρθρο 37 παρ. 2 Κ.Π.Δ.) προς ανακοίνωση κάθε πράξεως, που φέρεται ότι έχει αξιόποιο χαρακτήρα και διώκεται αυτεπαγγέλτως στον αρμόδιο Εισαγγελέα και συνεπώς και της πράξεως που είναι αξιόποινη, μνημονεύεται στο συνταγέν και υποβληθέν σ' αυτόν πόρισμα, έστω κι αν αυτή δεν αφορά σε θάνατο η βαρειά σωματική βλάβη.

Ως εκ των ανωτέρω προβλέψεων του Ν. 2912/2001 προκύπτει, αλλά και της μορφής των, κατά την διερεύνηση των

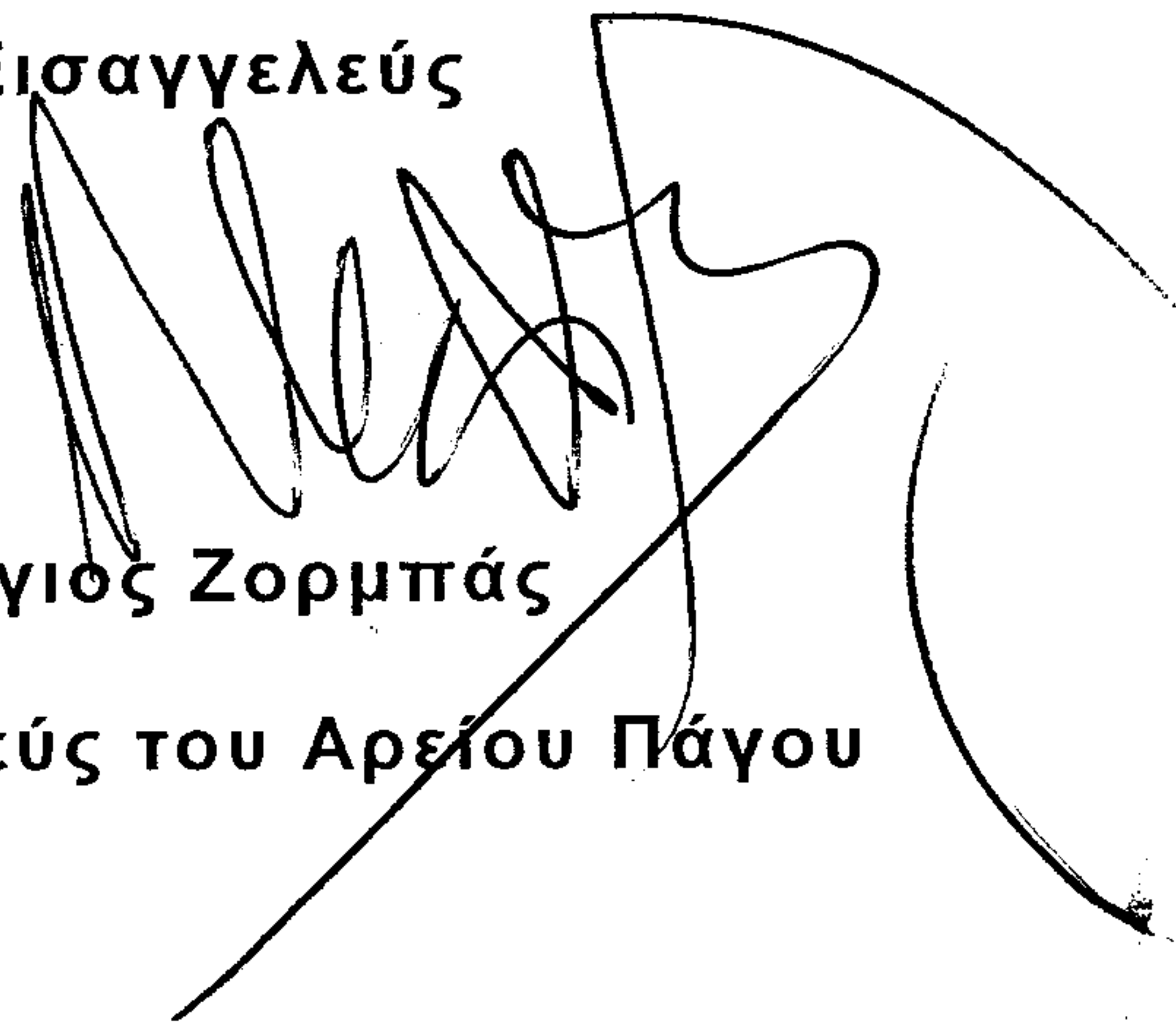
ατυχημάτων, δικαιωμάτων του «επικεφαλής» της Ομάδος των ερευνών προβλεπομένων ειδικώς ως «δικαιωμάτων ανακριτικού υπαλλήλου», δεν συντρέχει κατά το στάδιο των αναφερομένων τοιούτων ερευνών περίπτωση υποβολής αιτήματος περί διορισμού τεχνικού συμβούλου, υπό τους προβλεπομένους στο άρθρο 204 Κ.Π.Δ. όρους, ασχέτως αν η, κατά το άρθρο 6 του Νόμου 2912, «Μονάδα Μελετών και Διερεύνησης Ατυχημάτων» κατά την παρ. 6 του άρθρου αυτού έχει, για την υποβοήθηση του έργου της, απευθυνθεί κατ'έξαιρση σε τεχνικούς συμβούλους. Διότι, ως ορίζει το άρθρο 204 Κ.Π.Δ., η περίπτωση διορισμού τεχνικού συμβούλου, που αποτελεί δικονομικό δικαίωμα του κατηγορουμένου, του πολιτικώς ενάγοντος και του αστικώς υπευθύνου προϋποθέτει ανάκριση για κακούργημα, όταν δε ο ενεργών την ανάκριση τακτικός ανακριτής (άρθρ. 246 Κ.Π.Δ.) διορίζει πραγματογνώμονες γνωστοποιεί συγχρόνως τον διορισμό αυτών και στον κατηγορούμενο και στον πολιτικώς ενάγοντα και τον αστικώς υπεύθυνο, οι δε τελευταίοι μπορούν, με δαπάνη τους, να διορίσουν τεχνικό σύμβουλο της επιλογής των. Τοιαύτη περίπτωση δεν συντρέχει, βεβαίως, κατά τον χρόνο ασκήσεως των, κατά τα άρθρα 7 και 8 του Ν.2912, αρμοδιοτήτων των διερευνητών του αεροπορικού ατυχήματος,

και, συνεπώς, το διατυπούμενο στο έγγραφο της Επιτροπής Διερεύνησης Ατυχημάτων ερώτημα περί ερμηνευτικών προβλημάτων και δυσχερειών εκ της εφαρμογής του άρθρου 204 Κ.Π.Δ. στο στάδιο των κατά τα άρθρα 7 και 8 του Ν.2912 ερευνών, δεν έχει δικονομικώς αντικείμενο.

Οίκοθεν, όμως, νοείται ότι εφ'όσον παραλλήλως με το έργο της Επιτροπής και της Μονάδας ερευνών του ατυχήματος, ενεργείται, κατόπιν άσκηθείσης διώξεως, κυρία ανάκριση για κακούργημα και ο ανακριτής της υποθέσεως δεν αρκείται στην τεχνική διακρίβωση των συνθηκών του ατυχήματος, ως αυτή ιστορείται και περιέχεται μετά ταύτα, στο κατά το άρθρο 14 του Ν. 2912 υποβαλλόμενο πόρισμα, και ορίσει πραγματογνώμονες, κατά το άρθρο 183 Κ.Π.Δ., ο διορισμός των οποίων γνωστοποιείται στους διαδίκους κατά το άρθρο 204 Κ.Π.Δ., οι οποίοι δικαιούνται, σ'αυτήν την περίπτωση, να διορίσουν, με δαπάνη τους, τεχνικούς συμβούλους, οι τελευταίοι δικαιούνται πάντοτε στην άσκηση των κατά το άρθρο 207 Κ.Π.Δ., προβλεπομένων δικαιωμάτων των, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η αναζήτηση εγγράφων στοιχείων και εκείνων που συνέλλεξε η Επιτροπή και η Ομάδα Διερεύνησης και η εξέταση παντός πειστηρίου και του πράγματος που αποτελεί αντικείμενο της διαταχθείσης κατά το

άρθρο 183 Κ.Π.Δ. πραγματογνωμοσύνης εν προκειμένω δε του αεροσκάφους , έστω και στην περίπτωση που συνεχίζεται η εκ μέρους της Επιτροπής και της Ομάδος διερεύνηση των αιτίων του ατυχήματος.

Ο Εισαγγελεύς

Γεώργιος Ζορμπάς

Αντεισαγγελεύς του Αρχείου Πάγου